

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošt. hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Ljubljana, petek 8. januarja 1937

Cena posamezni
številki din 1'50

Več stanovske zavesti!

Neko združenje nam je poslalo depis nekega svojega člana, ki sporoča združenju, da »Trgovski list« odpoveduje, ker ga ni naročil in ker da itak v drugih listih čita vse važnejše izpremembe zakonov in uredb, kakor pa v »Trgovskem listu«.

To pismo je naravnost tipičen primer stanovske nezavednosti do svoje stanovske organizacije in do svojega stanovskega glasila. Kajti delični trgovec ve, ali bi vsaj moral vedeti, da se mu je začel pošiljati »Trgovski list« na podlagi sklepa njegovega stanovskega združenja in da je zato ne samo moralno, temveč tudi dejansko obvezan, da spoštuje sklep svojega združenja. Kakor se ta trgovec niti najmanj ne upira, da uživa vse bonitete, ki mu jih daje njegovo združenje, tako se naravno tudi ne izsre upirati, kadar mora on izpolniti svojo dolžnost do združenja. In da niso bonitete, ki mu jih nudi redno njegovo združenje, tako majhne, se bo zlasti pokazalo sedaj ob odmeri pridobnine, ko skrbje vsa združenja, da njih člani pravilno napovedujejo pridobnino in da so njih interesi tudi v davčnem in reklamacijskem odboru pravilno zastopani. Samo ta za slava, ki jo leto za letom izkazujejo združenja svojim članom, je vredna več ko vsi prispevki za združenja in ves davek, ki ga plačujejo trgovci za svoje stanovske organizacije. Pri tem pa niti ne razgrinjamo vprašanja, kakšne bi bile posledice, če trgovskih združenj ne bi bilo!

Pod tem vidikom pa je treba presojati tudi naročnino na »Trgovski list«. Je sicer o sebi nekoliko nerodno govoriti, toda to le smemo in moremo pripomniti, da celo netrgovci izjavljajo, da je glasilo trgovcev izvrstno urejevano in da kar najodločneje brani interese trgovstva. Čeprav seveda »Trgovski list« nima te moči, da bi že sam dosegel izpolnitev vseh trgovskih zahtev, vendar pa je predvsem zasluga »Trgovskega lista«, če se vsaj do neke mere upoštevajo zahteve trgovstva. In samo zasluga »Trgovskega lista« je, če so bili vsaj v zadnjem času omejeni davčni privilegiji nabavljajalnih zadrug in konzumov ter industrijskih prodajal, in brez »Trgovskega lista« bi se tudi krošnjarstvo še vse drugače razpaslo, kakor pa se je. Vsa borba trgovstva za svoje pravice bi bila brez »Trgovskega lista« čisto brezupna in trgovstvo brez svojega stanovskega glasila bi bilo brez vsakega orožja. Samo popoln političen analfabet ne uvideva te resnice!

Jasno pa je, da bi »Trgovski list« mogel doseči še neprimerno večje uspehe, če bi bil nanj naročen prav vsak trgovec in da bi imel samo v Sloveniji svojih 9000 naročnikov. Tudi kakovostno bi se v tem primeru list znatno zboljšal. Toda vsi tisti, ki očitajo listu pomanjkljivosti, so tudi krivi, če nima »Trgovski list« onih sredstev, ki so pogoj njegove izpolnitve.

Tem nezavednim trgovcem, ki ne izpolnjujejo svojih dolžnosti do svojih stanovskih organizacij in do svojega stanovskega glasila, pa še nekaj v preudarek.

Delavec, ki nima niti 1000 din mesečno, plačuje za svojo organizacijo in za svoje stanovsko glasilo po 50 din in tudi več na mesec. Trgovec, ki ima v najslabšem primeru 2000 din mesečno, pa se brani plačati 2 din na teden za svoje stanovsko glasilo! Takšna nezavednost pač nima nobenega izgovora!

Pripomniti pa tudi moramo, da sploh ni res, da bo kdo čital vse izpremembe raznih predpisov v drugih listih prej ko v »Trgovskem listu«. To more trditi le listi, ki »Trgovskega lista« redno ne čita. Pa tudi če bi bilo to res,

se vendar ne bi smela zaradi tega prezreti druga dejstva. Trgovec mora čitati stanovsko glasilo tudi zaradi samega sebe, da je vedno poučen o vseh stremljenjih drugih svojih stanovskih tovarišev, da se tako ustvarja solidarnost mišljenja, brez katere je vsak uspeh nemogoč. A ne samo med trgovci, med vsemi slovenskimi gospodarskimi stanovci je potrebna solidarnost in kaj ta solidarnost premore, se je pokazalo ob priliki boja proti § 7. davčne novele. Zaradi te solidarnosti je ta paragraf padel, če pa te solidarnosti ne bi bilo, bi se se letos odmerjala pridobnina na pod-

lagi najemnine za lokale in stanovanje! V tem velikem boju proti § 7. pa so se mogli trgovci nasloniti le na svoj list, ne pa tudi na druge, za katere plačujejo mnogo večjo naročnino.

Po svoji naobrazbi, po svojem socialnem položaju je trgovec dolžan, da je za vzgled drugim stanovom in da ne dopušča, da bi ga celo najbolj slabo plačani delavci v stanovski zavesti prekašali! Upamo zato, da bodo sedaj ob novem letu vsi trgovci s podvojeno vne- mo delali za »Trgovski list« in za svoje stanovske organizacije!

Nihče pa ne ustvarjati carinskih mej v državi ali propagirati neko slovensko avtarkijo. To so prazne izmišljotine.

Centralizem hoče pri nas vladati po starem načelu: razdeli in vladaj. Naša zbornica, ki je znala preprečiti namero, da bi bila razcep-ljena na več zbornic in bi bile te le lahko orodje v rokah centralnih zbornic, bo znala tudi preprečiti, da bi se po onem starem načelu vladalo proti nam.

V tem smislu prosim gospode, da tudi razumejo njegova izvajanja.

Sledila je proračunska debata. Njen potek objavimo prihodnjic. Za danes sporočamo na kratko le proračun, kakor je bil po daljši debati v celoti sprejet.

Proračun Zbornice

Proračun zbornice predvideva skupno 3.285.161 din izdatkov, za 8.211 din manj ko l. 1936. Dohodki pa so proračunani na 3.366.000 din ter znaša proračunska rezerva 80.839 din.

Posamezne postavke proračuna so določene naslednje:

Redni izdatki:

1. osebni stroški 1.612.161 din, za 31.041 din manj ko v l. 1936.;
2. stvarne potrebščine 580.000 din, za 23.500 din več ko v l. 1936., in sicer je določeno za potne stroške (v tisočih din) 250, za pisarniške 80, poštino 60, knjige in časopise 35, pisarniški inventar 30, vzdrževanje palače 40 in za razne stroške 50.

3. Razni prispevki in ustanove 978.000 din, za 44.330 din več ko l. 1936. Posamezne postavke tega poglavja so (v tisočih din):

nadaljevalne šole 200 (+50),
podpora tekstilni šoli 25 (+25),
stanovske organizacije 20,
razstave in gospodarske naprave 50,
pospeševanje ugostiteljstva in tujeskega prometa 75 (+25),
dotacija zavodu za pospeševanje obrta 150 (+30),
za pospeševanje industrije 100 (+50),
strokovni domi in zavetišča 15,
razne ustanove 18,

zakoniti prispevek pokojninske-
mu zakladu 175 (-25),
dotacija skladu kralja Aleksan-
dra I. za onemogle bivše pripad-
nike ZTOI in njih vdove 25,
dotacija skladu muzeja kralja
Aleksandra I. 25,

trgovska publicistika 100.
Odpadli so izdatki za trgovinska učilišča 10 in dotacija za vo-
litve 100.

Izredni izdatki

znašajo 115.000 in so za 45.000 din manjši ko l. 1936. Obrestovanje in odplačilo dolga za zbornično poslo-
plopje je znižano od 160 na 90 tisoč, nova pa je postavka 25 tisoč din za odplačilo dolga celjskega »Obrtnega doma«.

Dohodki:

Donos 8% zbornične doklade 2.400.000, za 100.000 din manj ko l. 1936.

Donos naknadno predpisane doklade 200.000 din, ki lani ni bil predviden.

Obresti naložb 15.000 din, takse mojstrskih izpitov 50.000 dinarjev,
druge zbornične takse 500.000 dinarjev,

razni dohodki 1000 din, blagajniški ostanek v pričetku leta 200.000 din.

Skupno vsi dohodki 3.366.000, za din 50.000 več ko lani.

Plenarna seja Zbornice Konstituiranje Zbornice — Proračun sprejet

V četrtek so bile seje zborničnih odsekov, na katerih so se konstituirali odseki, in sicer so bili izvoljeni:

za predsednika obrtnega odseka: Ivan Ogrin, za njegovega namestnika pa Miloš Hohnjec;

za predsednika industrijskega odseka: Rihard Skubec, za podpredsednika Karl Čeč;

za predsednika trgovinskega odseka: Albin Smerkolj, za podpredsednika Maks Cukala;

za predsednika gostinskega odseka: Ciril Majcen, za podpredsednika Josip Berlič.

V finančni odbor so bili izvoljeni: za trgovinski odsek Ferdo Pinter in Anton Fazarine, za obrtni odsek Ivan Simenc in Miroslav Urbas, za industrijski odsek Anton Krejči in Stane Vidmar ter za gostinski odsek Miro Peterlin.

V nadzorstveni odbor pa so bili izvoljeni: Edmund Kastelic za trgovinski, Jakob Zadravec za obrtni, dr. Ciril Pavlin za industrijski in Josip Šerec za gostinski odsek.

Odseki so tudi razpravljali o novem zborničnem proračunu.

Zaključek decembrske plenarne seje

Novo izvoljeni zbornični svet je imel svojo prvo sejo 18. decembra, na kateri je bilo izvoljeno novo predsedništvo Zbornice, in sicer so bili izvoljeni: za predsednika Ivan Jelačin, za podpredsednike Ivan Ogrin za obrtni, Rihard Skubec za industrijski in Konrad Elsbacher za trgovinski odsek. Podpredsednik za gostinski odsek pa se še ni mogel izvoliti, ker je treba prej izpremeniti stališče Zbornice. Ni pa na tej seji prišlo še do soglasja glede vrstnega reda podpredsednikov in zato je bila seja prekinjena in se je včeraj v četrtek nadaljevala.

Sejo je otvoril predsednik Jelačin in predlagal, da pripade mesto 1. podpredsednika obrtnemu odseku, mesto 2. podpredsednika industrijskemu in 3. trgovinskemu odseku.

Še pred prehodom na dnevni red se je oglasil k besedi g. Majcen ter podal v imenu večine gostinskega odseka izjavo, v kateri se pritožuje, ker da ni bil povabljen k seji predsedstva dne 29. decembra tudi zastopnik gostinskega odseka.

Za njim je prečital v imenu 24 članov zborničnega sveta TOI svetnik Anton Rojina izjavo, v kateri pravi, da se predsednik Jelačin ni ravnal v neklih točkah po sklepu plenuma ter zato proti tem postopkom protestira.

Na obe izjavi je takoj odgovoril predsednik Jelačin ter pojasnil, da predsedstvene seje dne 29. decembra sploh ni bilo.

Nato je bilo z aklamacijo izvoljeno novo predsedništvo zbornice,

Proračunska seja

V petek dopoldne je bila I. plenarna seja zbornice, ki jo je otvoril predsednik Jelačin in konstatiral sklepčnost, saj je navzočih 58 zborničnih svetnikov. Pozdravljala zastopnika banske uprave načelnika dr. Marna. Za overovalelja zapisnika imenuje svetnika dr. Pavlina in Albina Smerkolja. Nato je podal predsednik Jelačin obširno predsedniško poročilo, ki ga bomo objavili v prihodnji številki.

K poročilu predsednika se je oglasil k besedi zbornični svetnik g. Aysenek, ki je med drugim dejal:

Predsednik Jelačin je v svojem programatičnem govoru naslovil na nas apel, da pozitivno sodelujemo pri izvajanju zborničnih nalog. Ta apel odobravamo in mu hočemo tudi slediti, toda potrebno je še ustvariti tudi predpogoje, da bo to sodelovanje mogoče.

Nato je zlasti poudarjal, da je eden teh pogojev ta, da se v zbornici niti v obrambi ne napadajo nasprotniki, ki niso tu navzočni in ki se tu ne morejo braniti. Za zbornico bi mogla nastati s tem zelo nevarna praksa, ker bi se moglo potem zgoditi, da bi se morala zbornica braniti povsod in tudi na terenu, na katerem nima dostopa. Se posebej bi bilo nevarno, če se napadajo politični funkcionarji, ki so zaupniki svojih strank in ki morajo kot takšni tudi postopati. Graja tudi to, če se tu ponavljajo izjave političnih ljudi, ko te izjave niso bile podane za javnost. Želimo uspešno delo zbornice, katero pa bi bilo nemogoče, če bi postala Zbornica kot neka mala Španija in teren za posamezne ideološke borbe.

K poročilu samemu pa pripominja. Ta poročila so že nekakšna tradicija, in sicer dobra tradicija, ki se naj ohrani.

V poročilo predsednika so bile vpletene stvari, ki so sicer tudi že tradicija, ki jih pa ne more odobravati. To so lamentacije in protesti, ki nimajo nikdar pravega učinka.

Mnogo se govori tudi o slovenskem gospodarstvu. Če se s tem misli izraziti le to, da mi preveč dajemo, a premalo dobimo od države, je to pravilno. Nevarno pa bi

in sicer po vrstnem redu, kakor ga je predlagal predsednik Jelačin, ki je nato še sporočil sestavo odsekov (kar smo že objavili v uvodu poročila).

bilo, če bi se hotelo razumeti slovensko gospodarstvo tudi kot izraz neke »slovenske avtarkije«. Bi takoj dosegli odgovor hrvatske privrede in srbskega gazdinstva. Glede slovenskega gazdinstva želi, da bi se ravnali po vzgledu Francozov po l. 1871., ko so o svoji glavni želji čim manj govorili, a zato tem več delali. Slovensko gospodarstvo je vsemu narodu sveta stvar, ki nas vse združuje in zato naj bo tudi steber slovenske skupnosti.

Zbornični svetnik Kavčič smatra za potrebno, da bi bile plenarne seje bolj pogoste, vsaj vsaka dva meseca. Smatra nadalje za potrebno, da je poročilo predsednika kratko, da se preneha z dociranjem in da poda tudi gen. tajnik svoje poročilo. Predsedništvo in zbornični urad naj skušata dobiti od plenuma čim bolj jasno sliko o stanju gospodarstva na zborničnem področju.

Predsednik Jelačin je nato obširno odgovoril predvsem na izvajanja g. Ayseneka. (Zaradi pomanjkanja prostora moremo objaviti njegov govor le v skrajno reduciranim obsegu.) Poudarja, da je vse, kar je navedel v svojem včerajšnjem govoru, navedel le v svoji nujni obrambi in da je bil pri tem prisiljen imenovati tudi nekatere politične ljudi. Govori o borbi, ki jo vodi za splošno dobro že od svoje mladosti. Tudi zanj bi bilo mnogo bolj ugodno, če bi se posvetil le svojim osebnim poslom.

Nato je reagiral na očitek nepotrebnih in neplodnih lamentacij in protestov. Navajal je celo vrsto dejstev, ki pa nujno zahtevajo, da se morajo takšne »lamentacije« povedati. Če 800 naših denarnih zavodov ne dela, če se je vzelo našim regulativnim hranilnicam 80 milijonov pupilnega denarja in če proti temu nastopamo, ali so to nepotrebne lamentacije?

Če se vpraša, kakšno kompetenco imajo pri nas podružnica Poštne hranilnice, Drž. hip. banke in drugih državnih denarnih zavodov, ali so to lamentacije?

Če se govori o centralnem cestnem fondu, ali če se namerava celo zasebna dobrotelost centralizirati in če se mi nočemo s tem strinjati, ali so to lamentacije?

† Karl Müller

V nedeljo, dne 3. januarja je za vedno zatisnil oči Karl Müller, bivši dolgoletni predsednik Združenja trgovcev v Črnomlju ter član predsedništva Zveze trgovskih združenj v Ljubljani.

Pokoju je bil vse življenje vzor zavednega slovenskega trgovca, ki se je vedno in z vso zvestobo trudil za napredek slovenskega trgovstva in za njegove strokovne ter stanovske organizacije. Takoj po ustanovitvi Združenja trgovcev v Črnomlju je postal njegov prvi predsednik ter ostal na tem častnem in odgovornem ter težkem mestu do junija l. l., ko je zaradi boleznih odstopil. Poleg tega je bil vedno agilen član predsedništva Zveze trg. združenj ter z vneto podpiral tudi »Trgovski list«, katerega zvest naročnik je bil od l. 1920. dalje.

A ne samo za napredek slovenske trgovine, tudi za napredek slovenskega gospodarstva je vedno z vneto in z uspehom deloval. Kot dolgoletni župan Črnomlja in član okrajnega cestnega odbora je mnogo pripomogel za izboljšanje cestnega omrežja v črnomeljskem okraju. Posebno zaslugi za belokrajnsko gospodarstvo pa si je pridobil z ustanovitvijo Posojilnice v Črnomlju, katere dolgoletni predsednik je tudi bil. Njegova zaslugi je, da se je Posojilnica v kratkem času krepko razvila in da je vedno lepo napredovala.

Pa tudi v drugih panogah se je poznala delovna roka pokojnika. Kot izkušen vinogradnik je skrbel za napredek vinogradništva ter podpiral vsako stvar, ki je mogla dvigniti gospodarsko silo črnomeljskega okraja.

Pri vseh svojih posebnih vnetih za gospodarski napredek okraja pa Karl Müller ni pozabil na kulturno delo. Bil je zvest član Sokola, pomagal pri CMD in pri gasilskem društvu. Vse svoje izredne sposobnosti je v celoti posvetil delu za narod in za bližnjega.

Zato je tudi vest o njegovi smrti težko zadelala vse njegove številne prijatelje in znanca, zato je njegova zadnja pot pričala o globoki hvaležnosti, ki si jo je priboril pokojnik s svojim idealnim delom pri vsem narodu.

Večna slava spomenu Karla Müllerja!

Upravičena zahteva kovinske industrije

Material, ki se uvaža za gradnjo železnice, naj se ne oprosti carine.

Zveza kovinske industrije je poslala nedavno finančnemu ministru spomenico zaradi zaščite domače industrije tudi pri gradnji novih železniških prog. Zveza je namreč izvedela, da se namerava oddati gradnja železnice Valjevo-Čačak neki francoski družbi, ki je že pred leti zgradila neko progovo v Južni Srbiji.

Če bi se gradnja te proge v resnici oddala francoski družbi, potem prosta Zveza kovinske industrije, da se v finančni del pogodbe ne vstavi tudi klavzula, po kateri bi tuje podjetje imelo pravico, da uvozi vse potrebni gradbeni material iz tujine carine prosto, in sicer brez ozira na to, če se ta material izdeluje v Jugoslaviji ali ne. Zveza poudarja v svoji spomenici, da bi bil na ta način zgrešen cilj, ki ga naj javna dela dosežejo, da se namreč z njimi zaposli predvsem domače gospodarstvo. Nikakor pa se ne bi smele dajati tujim podjetjem posebne nagrade, ki niso bile vkalkulirane pri določevanju cen za posamezna dela.

Upoštevati je treba tudi to, da produkcijski program naših kovinskih podjetij postaja vedno večji. V kratkem naj začne z delom tudi Zenica. Treba vendar misliti tudi na to, za koga bo proizvajala Zenica težke tračnice in ves drugi material. Zveza kovin-

skih industrij je mnenja, da bi bil učinek javnih del za domače gospodarstvo mnogo bolj dober, če bi se ta dela izvajala za gotovino, pa čeprav za denar, ki bi se dobil le z neugodnim posojilom, kakor pa če se oddajajo na kredit. Navidezno so sicer oddaje na kredit ugodnejše, v resnici pa mnogo dražje.

Policijski atašeji Male antante

Buškarski list »Capitala« poroča, da bodo v kratkem imenovani posebni policijski atašeji v prestolnicah držav Male antante. Rumunija bo imenovala za Prago

dva višja policijska uradnika, ki bosta dodeljena tamošnjemu romunskemu poslanstvu ter imela naslova poslaniških svetnikov. Glavna naloga teh svetnikov bo izvajanje medsebojne pravne pomoči v vseh policijskih zadevah. Enako bosta imenovali svoje policijske atašeje tudi Jugoslavija in Češkoslovaška.

Ne bomo razpravljali o tem, če so ti policijski svetniki res tako zelo neobhodno potrebni, vendar pa bi si dovolili staviti vprašanje, zakaj se ne imenujejo raje mnogo bolj potrebni trgovski atašeji? Tudi z naših uradnih mest se je moralo že nešteto krat konstatirati,

da so gospodarski odnosi med državami Male antante še zelo rahli. Ponovno se je tudi moralo konstatirati, da je medsebojna trgovina držav Male antante mnogo trpela zaradi raznih težkoč, ki so se ustvarjale tudi umetno. Naši izvozniki so več ko enkrat potrebovali intervencijo našega poslanstva, a te niso mogli vedno doseči. Ker pač ni bilo trgovinskih atašejev! Tudi o razmerah na tržiščih Male antante so bili naši izvozniki le slabo informirani. Tudi tu bi mogli trgovinski atašeji prav bistveno pomagati.

Širite »Trgovski list«!

Predsedstvena seja Zveze trgovskih združenj

Priznanje bivšemu predsedniku Zveze g. Kavčiču

Mnogi znaki kažejo, da morda že dolgo ni bila solidarnost slovenskega trgovstva tako potrebna, ko danes. Z zadoščenjem moremo tudi konstatirati, da se slovensko trgovstvo tega tudi v polni meri zaveda, kar je zlasti lepo dokazala večerajšnja I. letošnja plenarna seja predsedništva Zveze trg. združenj.

Predvsem moramo omeniti, da je bil obisk seje odličan. Zastopana so bila skoraj vsa združenja, večina tudi z več delegati. Soglasje vseh udeležencev je bilo popolno, vsi pa so bili prežeti od ene volje, da mora Zveza trgovskih združenj zopet postati ona bojna organizacija slovenskega trgovstva, kakor je bila skozi leta. Zopet mora združiti Zveza vse slovensko trgovstvo v eni skupni organizaciji in zato je tudi plenarna seja označila kot svoj najvišji in najnujnejši cilj, da pridobi za Zvezo še ona združenja, ki so ostala dosedaj še izven nje. Trdno smo prepričani, da bo ta krepko izražena želja delegatov združenj dosegla tudi svoj popoln uspeh.

I. letošnja plenarna seja je otvoril I. podpredsednik Zveze gosp. Ferdo Pinter, ki je konstatiral sklepčnost seje, nato pa pozdravil vse delegate in izrekel svojo željo, da bi dosegla današnja seja svoj popoln uspeh.

Sejo je sklical kot I. podpredsednik Zveze, ker je Zveza prejela od g. Kavčiča pismo, da odstopa kot predsednik Zveze trg. združenj in tudi kot delegat Združenja trgovcev v Ljubljani. Kaj je napotilo našega bivšega predsednika Kavčiča do tega koraka, je pač vsem več ali manj znano. Izprevidel je pač, da gre borba, ki se je razvila iz osebnega nesoglasja, na račun našega gospodarstva in zato je odstopil.

Zivljenje teče svojo pot in tako se moramo sprijazniti z dejstvi. Vendar pa moramo pri tej priliki tudi ugotoviti, kaj je bil nam in naši Zvezi g. Kavčič skozi vseh 14 let, odkar obstoji Zveza. Bil je nad 10 let predsednik Zveze, 3 leta pa poleg tega njen poslovodni podpredsednik, ko je bilo predsedstvo Zveze v Mariboru. Moram konstatirati, da je g. Kavčič v teh 13 letih posvetil Zvezi toliko svojega truda in dela, da je tako intenzivno in požrtvovalno deloval za napredek slovenskega gospodarstva, da nikdar tega dela ne moremo pozabiti. Zadoštuje, če omejam samo njegove zasluge za ustanovitev Centralnega predstavništva v Beogradu. Pravilno je razumel, da bo glas trgovstva uvaževan in upoštevan tudi na odločujočih mestih šele takrat, kadar bo vse trgovstvo združeno v močni in enotni vsedržavni organizaciji. In njegova zasluga je, da je bila ta organizacija tudi ustanovljena.

Smatram zato za svojo dolžnost, da se s tega mesta zahvalim bivšemu predsedniku Kavčiču za njegovo delo v korist Zveze in sloven-

skega trgovstva ter smatram za potrebno, da mu izrečemo še drugo priznanje, ki je mogoče po naših pravilih.

V toplih besedah sta se spominjala zaslug bivšega predsednika tudi delegat ljubljanskega združenja g. Verbič in delegat radovljanskega združenja g. Fürsager. G. Verbič je zlasti poudarjal zasluge g. Kavčiča pri ustanovitvi Centralnega predstavništva. Koliko časa, truda in denarja je žrtvoval, da je na neštevilnih zborovanjih v Dalmaciji, Banatu, Zagrebu, Bosni in Beogradu premagal vsa številna nesoglasja med delegati trgovcev ter dosegel ustanovitev Centralnega predstavništva, ki nam je tudi že prineslo prve uspehe. Pri tem pa ni g. Kavčič nikdar iskal popularnosti, niti reflektiral na hvaležnost, temveč delal samo iz ljubezni do stvari. Predlaga zato, da se izvoli g. Kavčič kot častni član Zveze trg. združenj.

Njegovemu predlogu se toplo pridružuje g. Fürsager iz Radovljice.

G. Pavlin iz Trbovelj se sicer tudi strinja s tem predlogom, poudarja pa, da je g. Kavčič še premalad in trgovskim organizacijam mnogo preveč potreben, da bi se s častnim članstvom poslal v pokoj. Zlasti pa mora opozoriti, da bi Centralno predstavništvo z g. Kavčičem izgubilo svojega glavnega iniciatorja in delavca, kar pač ne bi bilo dobro. Zato predlaga, da najde eksekutiva Zveze možnost, da se vendarle še najde možnost, s katero bi nam bilo sodelovanje g. Kavčiča ohranjeno.

Formalno pa predlaga, da vodi do običnega zbora Zveze po predlogu predsednika podpredsednik Pinter. Zveza trg. združenj mora še v večji meri ko doslej izvrševati svoje naloge, kajti trgovstvo bo zopet uživalo oni ugled ko pred vojno le, če bodo njene organizacije v resnici dobro delovale.

Podpredsednik Pinter prečita nato pismo, ki ga je poslal bivšemu predsedniku Kavčiču in v katerem izreka nado, da se bo vendarle našla možnost, da bo še nadalje sodeloval pri Zvezi. Zal pa mora konstatirati, da je odstop g. Kavčiča definitivni in da od tega svojega sklepa nikakor neče odstopiti. Zato je treba s tem dejstvom računati.

G. Senčar iz Ptuja govori v imenu združenja, ki je odkrito povedalo, da v zadnjem času z delom Zveze ni bilo zadovoljno. Sedaj pa, ko je rešeno tajniško vprašanje ugodno, je Zveza na tem, da bo začela zopet dobro delovati in zato more tudi izjaviti, da bo združenje v Ptuj ostalo včlanjeno v Zvezi.

Pridružuje se predlogu g. Verbiča in to tem bolj, ker je še danes dokazal g. Kavčič, da je še nadalje naš, saj je on predlagal na današnji seji zbornice, da se vstavi v njen proračun postavka 20 tisoč din kot podpora Zvezi.

Najvažnejša naloga Zveze do njenega običnega zbora je, da se med tem časom pridobe zopet za Zvezo vsa združenja. Zlasti pa je treba zopet pridobiti združenje v Murški Soboti, ki je bilo pod vodstvom g. Čeha naša najsvetlejša točka.

Med tem je prišel k seji predsednik Zbornice Ivan Jelačin in podpredsednik Pinter ga je toplo pozdravil ter konstatiral, da se je predlog običnega zbora Zveze v Brezicah izvršil in da more pozdraviti g. Jelačina kot predsednika Zbornice za TOI. (Zivahni živio-klici.)

G. Pinter predlaga nato, da vzame predsedstvo odstop g. Kavčiča z obžalovanjem na znanje, da predlaga prihodnjemu običnemu zboru (ker po pravilih Zveze je le obični zbor za to kompetenten), da izvoli g. Kavčiča za častnega člana in da mu izroči Zveza častno diplomu. Soglasno in z odobravanjem so bili sprejeti vsi ti njegovi predlogi.

Nato je bilo soglasno sklenjeno, da vodi predsedniške posle Zveze do njenega običnega zbora podpredsednik g. Pinter, kot poslovodni podpredsednik pa ga nadomestuje g. Škrbec v Ljubljani.

Da se pridobe za zvezo še vsa ostala združenja, predlaga g. Pinter, da obiščeta skupno s predsednikom Zbornice g. Jelačinom vsa združenja. Predsednik Jelačin je ta predlog g. Pinterja tudi takoj sprejel.

Predsednik Zbornice g. Ivan Jelačin seje nato zahvalil za pozdrav ter se na kratko spominjal tudi zadnjih zborničnih volitev. Marsikateri dogodki so se dogodili, da je pač bila večina od vas indignirana. Da, dogodilo se je celo to, da se je nastopilo z vsemi sredstvi proti tovarišem, ki so ostali zvesti sklepu običnega zbora v Brezicah. Tudi v tem je eden razlogov, zaradi katerih so nekatera združenja bila z Zvezo nezadovoljna in odstopila. So pa tudi še združenja, pri katerih so razlogi čisto drugačni. Predsednik Jelačin nato obširneje popisuje razočaranja, ki jih je doživel lani skupno s podpredsednikom Škrbecem in tajnikom Zbornice dr. Plessom lanske leto na nekem običnem zboru združenja. Nezavednost na tem običnem zboru je šla celo tako daleč, da se jim je zamerilo, ker so se hoteli zavzeti za potrebe tamošnjega kraja. Predsednik Jelačin predlaga nato več predlogov, kako pridobiti nazaj tudi takšna združenja. Naravno pa se bo z vso silo zavzel v smislu predloga g. Senčarja in zato bo tudi osebno obiskal vodilne ljudi združenj, ki še niso v zvezi. (Odobranje.)

Na vprašanje g. Rateja je dal predsednik Jelačin tudi vsa potrebna pojasnila glede »Trgovskega lista«. Dokler zadruga ni registrirana, kateri posej je zelo zamuden, ki pa bo v kratkem dokončan, ne sme načelstvo začeti po

zakonu z delom, razen na osebno odgovornost vsakega člana. Zato se je sklenilo, da se počaka na registracijo zadruga. Pristop Zveze v zadruga »Konzorcij Trg. lista« more seveda le pozdraviti, ker se z vsakim novim deležem pozicija »Trgovskega lista« utrdi. Da je list sedaj dober in da ustreza svojim nalogam, pa gotovo vsi potrdite. Delegati so to tudi z glasnim odobravanjem potrdili.

Razpravljale so se nato še nekatere slučajnosti ter so med drugimi govorili gg.: Fabiani, Ratej, Verbič, Škrbec, Vilar, Mastnak, Stergar in Pavlin. Daljša debata se je razvila glede prispevkov Zvezi ter se je na splošno podarjalo, da bi morala bogatejša združenja več prispevati ko pa revna podeželska. Združenja pa naj tudi sama razdele prispevke med svoje člane sorazmerno njih finančni moči!

Podpredsednik Pinter je nato izjavil, da se bo o prispevkih sklepalo na prihodnji proračunski seji, ki bo v Celju. Nato se je zahvalil vsem za udeležbo ter zaključil I. plenarno sejo Zveze, ki je znova potrdila solidarnost slovenskega trgovstva.

Avtentična tolmačenja nekaterih določil o likvidaciji kmetijskih dolgov

Pravosodni minister je izdal v sporazumu s trgovskim, kmetijskim in finančnim ministrom naslednja avtentična tolmačenja k uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov:

1. K čl. 18. odst. 2. uredbe: Običinske oblasti na območju kastavskega sreza Savske banovine bodo izdajale potrdila po čl. 2. odst. 8. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov po svobodni presoji tako dolgo, dokler se ne doženejo ali zberejo katastrski podatki o površini plodne zemlje ter podatki o višini davčne odmere od dohodka na zemljišče.

2. K 1. odst. čl. 3 uredbe: Predpisi uredbe z dne 25. septembra 1936 veljajo tudi za likvidacijo onih kmetijskih dolgov, pri katerih je pogojeno, da daje dolžnik upniku za posojeni denar mesto obresti zemljišče v uživanje. Takšni dolžniki odplačujejo po predpisih omenjene uredbe z obrestmi, ki so določene v uredbi. Upnik je dolžan vrniti zemljišče, ki ga je prejel v uživanje, dolžniku. Spore o tem rešujejo okrajna sodišča po sodnem nespornem postopku, vendar pa veljajo določila zadnjih dveh stavkov čl. 54 omenjene uredbe.

3. K odst. 2. čl. 4 uredbe: Dolžnik ni dolžan nadoknaditi upniku stroške za postopanje po zakonu o izvršbi in zavarovanju, konkurznem zakonu in zakonu o prisilni poravnavi izven stečaja, nastalih zaradi kmetijskih dolgov v času od 20. aprila 1932 do 25. septembra 1936, ko tudi ne procesnih stroškov, nastalih v tem času, razen naslednjih: Dolžnik mora upniku povrniti pravomočno prisojene sodne stroške za procese o obstoju, višini ali značaju kmetijskih dolgov, nastalih v času od 20. aprila 1932 do 25. septembra 1936. Znesek teh stroškov se prišteje glavnici. Če kmetovalec s svojim postopanjem ni dal povoda za tožbo in če je takoj na prvem naroku priznal zahtevo upnika, potem ni dolžan upniku povrniti stroškov sodnega postopanja. Dolžnik mora nadalje povrniti upniku stroške za takse, za izvršene proteste in registracijo kmetijskih menic, nastalih v času od 20. aprila 1932 do uveljavljenja pravilnika za izvrševanje uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. Znesek teh izdatkov se priračuna glavnici. Po zahtevi ene ali druge stranke odloča o teh vprašanjih okrajno sodišče v nepravnem postopku, vendar pa tudi v tem primeru veljata zadnja dva stavka čl. 54 uredbe.

Naše narodno gospodarstvo v novembru 1936

(Po statistiki OUZD v Ljubljani.)

V konjunktornem pogledu so tudi v novembru 1936 napredovale — razen štirih — vse industrije za skupni prirast 8897 delavcev. Na prvem mestu so, predvsem zaradi ugodnih vremenskih razmer, gradnje nad zemljo z letnim prirastom 1933 delavcev ali 45'85% in javna dela (gradnje železnic, cest itd.) s prirastom 1729 delavcev ali 91'34%. Sledi tekstilna industrija z letnim prirastom 1673 delavcev ali 12'51%, kovinska industrija + 916 delavcev ali 14'66%, oblačilna industrija + 549 delavcev ali 12'24% itd. Zanimivo in razveseljivo je dejstvo, da izkazuje gozdno-žagarska industrija — po eno in pol letnem padanju — v mesecu novembru 1936 konjunktorni in sezonski prirast, in sicer 290 oziroma 634 delavcev. (Toda ta napredek je le bolj slučajen in se je bati, da bo v kratkem prenehal. — Op. ur.) Vidnejši letni padec zaznamujeta samo trgovina — 170 in tobačna industrija — 165 delavcev.

V sezonskem pogledu so poleg gozdno-žagarske industrije, ki smo jo že zgoraj omenili, napredovale predvsem naslednje industrije: tekstilna industrija z mesečnim prirastom 536 delavcev, industrija za predelovanje kože + 229 delavcev, oblačilna industrija + 206 delavcev itd. Omembe vredno nazadovanje izkazuje pa samo industrija kamenja in zemlje — 589 delavcev ali 12'02% in gradnje nad zemljo — 642 delavcev ali 9'24%.

Nova številka

»Trgovskega tovariša«

Izšla je 11. in 12. številka »Trgovskega tovariša«. Z njo je zaključen 23. letnik »Trgovskega tovariša«. Iz priloženega kazala se jasno vidi, kako odlično je izpolnjeval »Trgovski tovariš« pod uredništvom g. Josipa Kavčiča svojo nalogo, da je naš trgovski svet redno seznanjal z vsemi važnejšimi dogodki v domačem in svelovnem gospodarstvu. Posebno pa je treba pripomniti, da je bil pri tem vedno aktualen. Kakor prejšnje, tako prinaša tudi najnovejša dvojna številka »Trgovskega tovariša« zelo mnogo lepega in zanimivega gradiva. Uvod člankov tvori članek našega priznanega gospodarskega urednika g. Drazga Potočnika o naših regulativnih hranilnicah v l. 1932. do 1935., torej v njih največji dobi. Članek je spisan na podlagi zelo vestno zbrane materiala, da je njegova vrednost tem večja. Sledi članek: Obseg svetovne trgovine — razmah svetovnega gospodarstva, ki ga je spisal dr. Šarabon, vedno zvesti in uspešni sodruznik »Trgovskega tovariša«. Dr. Rudolf Andrejka nadaljuje svojo serijo članov o naših znamenitih trgovcih. Sedanji članek je posvečen spominu Mihe Stareta, enega slovenskih najbolj uspešnih trgovcev. Sledi članki: Dva moža: Bazilij Zaharov in Roosevelt — Uspešno reklamno besedilo — Pomorska trgovina Jugoslavije — Naše gospodarstvo ob prehodu v novo leto 1937 — Svetovni blagovni trgi — Demanti vstajajo — Produkcija zlata raste — Boj proti opiju na Kitajskem — Zračna ladja kot prekomorsko brzo vozno prometno sredstvo — Sledi nato bogat in raznovrsten listek ter poročilo o II. seji Trgovskega društva Merkur, ki doživlja letos s svojimi poučnimi tečaji znova velik uspeh.

Trgovci in trgovski pomočniki! Čitajte in naročajte »Trgovski tovariš«, našo edino gospodarsko revijo!

Za vse leto velja naročnina samo din 36'—.

Vsak trgovec mora biti naročnik »Trgovskega lista«

Glas z dežele:

Nekaj iz šušmarske politike
Zaradi nizkih kazni se šušmarstvo širi

Legalno trgovino uničujejo tri zla, in sicer: šušmarstvo, krošnjarstvo in privilegiji. Spregovorimo danes nekaj besed o šušmarskem zlu. Neko združenje je v preteklem letu začelo intenzivno akcijo proti šušmarstvu in je v ta namen nastavilo posebnega kontrolnega organa. Na podlagi izkušenj tega organa je ugotovilo, da obstojita v glavnem dve vrsti šušmarjev, in sicer: stalni t. j. poklicni šušmarji in nestalni t. j. sezonski šušmarji. Prvi se bavijo z obrtnim šušmarstvom, med tem ko druga vrsta šušmarji v časih sežije za dotično blago, oziroma od primera do primera in so dohodki postranski vir zaslužka. Davkov seveda ne plačujejo ne eni ne drugi.

Stalni šušmarji

Trgujejo največ z lesom, deželnimi pridelki, mlekom, živino in prašiči, sadjem, dvokolesi, jajci itd. Ti šušmarji se rekrutirajo največ iz vrst nepoklicnih trgovskih potnikov, kmečkega življa in kmečkih poslov (dekel). Z lesom, posebno z orehovino trgujejo največ razni nepoklicni trgovski potniki, ki drugače zastopajo povsem drugo stroko. Ker se za mehek les najde le težko kupec, podirajo kmetje v denarni stiski neusmiljeno orehova drevesa, jih zvoziijo na kolodvor in odpošljejo na naslov, ki ga jim označi dotični potnik-šušmar, oziroma »nakupovalec« tuje tvrde.

Z živino (govedom, konji, prašički) trgujejo največ delomrzniki kmetje in njihovi sinovi, ki obiskujejo sejme po vsej Dravski in Savski banovini. V primeru ovdabe ali preiskave se zagovarjajo, da kupujejo le za lastno potrebo, to je da menajajo pasmo, ali ker jim domača krava ali prašiček ne je in podobno. Neštetokrat se je ugotovilo, da so se za račun lega zagovora prašički ali krava zmenjali tudi po 5 do 20 krat letno.

Trgovci, ne dajajte šušmarjem nobenih potrdil!

Tudi s šušmarstvom z deželnimi pridelki se bavijo največ delomrzniki kmetje in njihovi sinovi. V primeru kazenskega postopanja se običajno izkažejo z dopisom ali »pooblastilom« kakšne večje tvrde, češ da kupujejo kot »službenec« ali »nakupovalec« za dotično tvrdo. Dejstvo pa je, kakor se je že mnogokrat ugotovilo, da pošiljajo tvrdki, od katere imajo »pooblastilo«, le neznatne količine, medtem ko večje množine prodajajo na svoj račun konkurenčni firmi. Takšna pooblastila, oziroma dopisi, ki jih žal izdajajo naše in tuje ugledne tvrdke, so največja potuha za šušmarje. Z jajci, mlekom ter perutnino šušmarijo največ kmečki posli (dekle), ki vozijo ali nosijo na trg ali prodajajo po lišah poleg pridelkov svojega gospodarja, še več tujih kupljenih, da si s tem prislužijo plačo, katere jim kmet zaradi stiske ne more dati v zadostni višini. Kazensko postopanje pri teh je običajno negativno.

Sezonski šušmarji

Trgujejo z gobami, surovimi kožami, drvimi, radio-aparati itd. To vrsto šušmarjev tvorijo sinovi in hčere kmetov, kmetje sami, brezposelni ali »pooblaščenec« večjih tvrdk.

Trgovci v škofjeloškem srezu imajo, odkar se je lesni izvoz omejil, v jesenskem času največji dohodek pri zbiranju in prodaji gob. Čim se otvori sezona, že razni šušmarji ali »opolnomočeni pooblaščenec« raznih večjih tvrdk obiščejo vsako hišo, kjer se gobe nabirajo, pokupijo ter pošiljajo na svoj račun dalje. Trgovci zberejo le male ko-

ličine, nasprotno pa morajo plačati ne samo pridobnino, temveč tudi prometni davek od svojega in šušmarjevega prometa.

Značilna je konkurenčna borba med šušmarji s surovimi kožami, za katere je sezona sedaj v zimskem času, ko kmetje doma koljejo in mesarji pobijejo največ govedi. S to vrsto šušmarstva se pečajo tudi mnogi usnjarski obrti, ki zbrane kože po svojih nastavljenih ali drugih prodajalci dalje za dobiček. Ti »nastavljenec« so razkropljeni po vaseh in čim zlasti šijo vpitje prašiča, so že na vratih in barantajo za kože. Na ovadbo pa potem uradna preiskava »ugotovi«, da ovdanec ni šušmar, ampak nastavljenec ali pooblaščenec X. Y. ugledne tvrde. Seveda pa se ne ugotovi, če ima dotična tvrda tudi pravico, da sama kupuje s kožami. Od trgovca s kožami se zahteva, da ima predpisno urejeno shrambo, da plača pravočasno davke itd., čeprav zbere samo kože slabše kvalitete, katere mora, ako jih hoče vnovčiti, dalje oddati po lastni ceni, če ne celo niže. S prodajo radio-aparatom se bavijo največ imetniki drugih obrtov, razni »nastavljenec« in »potniki« povsem druge stroke.

Postopanje oblasti je premilo!

Sušmarstvo se je danes po deželi lako razpaslo, da predstavlja že ogromno silo, ki diktira cene, ubija moralno in državljansko zavest, zmanjšuje davčno plačilno zmoglost trgovstva, ter tira legalne obrte v propast. Podoželskim trgovcem tako ni obstanka. Na eni strani jih uničujejo šušmarstvo, krošnjarstvo in privilegiji zadrug,

kar ima za posledico zmanjšanje prometa in čistega dohodka, na drugi strani pa jim grozi poostrena davčna praksa.

Stanje podoželskega trgovca je zato že obupno.

Poznajo ga samo še sodnija, finančni organ in davčni eksekutor. Zaščite ne uživa nikake, dasi jo po vsej pravici zahteva. Čas je, da oblast z najstrožjimi ukrepi razbije šušmarsko zlo.

Velik dvig cene črnega bora

V sarajevski gozdni direkciji je bila 30. decembra licitacija za prodajo 7000 kubičnih metrov črnega bora. Izklicna cena je bila 110 din. Skupno je bilo 5 dražilcev. »Cerc«, d. d. v Zagrebu je ponudila po 171'24 din, »Našička« po 166'80, Marko Babunović iz Sarajeva 162, družba »Ugar« 166 in Ivan Čater iz Celja 160 din. Na dražbi je bila dosežena za 428.680 din višja cena, kakor pa je bila izklicana. Poleg tega je dobila direkcija plačano tudi vso gozdno takso.

Cena črnega bora, ki je bila preje po 50 do 70 din za m³, je sedaj skočila na 170 din, in se je torej dvignila za približno 120 din.

Glavni kupec črnega bora je Nemčija, ki je preje kupovala ta les iz Amerike. Ker pa je zahtevala Amerika plačilo vedno v devizah, ni nakup v Ameriki Nemčiji nič več konveniral. Sedaj kupuje v Jugoslaviji, kjer more plačevati bor v klirungu. V Nemčiji je znan bosenski bor kot »Jugopeach pine«. Črni bor ima zelo veliko smole ter se zlasti uporablja za vojno industrijo.

Udeležite se pariške svetovne razstave

Prejeli smo: Glavni zemaljski savez zanatljskih združenj kr. Jugoslavije v Beogradu je prejel poziv Mednarodnega obrtniškega zavoda, da propagira udeležbo naših obrtnikov na Mednarodni obrtniški razstavi, ki se priredi v okviru svetovne razstave v Parizu l. 1937.

Razstava je zamišljena kot ena največjih manifestacij te vrste v zgodovini. Zaradi važnosti, ki se daje tej razstavi v vseh gospodarskih krogih sveta, je potrebno, da se zanjo zanimajo tudi naši obrtniki.

Mednarodna obrtniška razstava se bo priredila v palači »Obrta« v okviru zgradb, ki se bodo postavile na prostoru 25.000 m². Zelja Mednarodnega obrtniškega zavoda je, da se na tej razstavi ustvarijo prvi temelji za mednarodno zamenjavo obrtniških proizvodov, na čemer zavod in njegov predsednik Taljde delata aktivno že dve leti.

Občni pogoji ter posebni pogoji za obrtno razstavo predvidevajo:

Za vsako državo, ki se formalno udeleži razstave, se ustanovi posebna sekcija.

Razstavljalci sodelujejo na razstavi na podlagi sporazuma z upravo svoje nacionalne sekcije ter se one ne bodo direktno sporazumevale z upravo razstave. Razstavljalci iz držav, ki formalno ne sodelujejo, pa se bodo direktno pogodili z upravo razstave. Za nje se bodo rezervirala mesta v vseh razredih francoske razstave, pogoj pa bodo zanje isti ko za Francoze.

O sprejemanju razstavljalcev iz držav, ki se formalno zastopane, odloča generalni komisar nacionalne sekcije. Ta mora o razstav-

ljalcih obvestiti gen. komisarja razstave 4 mesece pred otvoritvijo razstave.

Posebni predpisi za razstavo »Obrte« pa določajo:

Priredile se bodo poskusne razstave ter bodo vsi obrtniki povabljeni, da na njih razstavijo, da bi mogli poseben jury izbrati med kreacijami francoskih in tujih obrtnikov one, ki bodo mogli razstaviti.

Vse kreacije morajo biti plod nove inspiracije ali nove tehnike in v nobenem primeru niso smeje biti že razstavljene ali pa že dane v promet.

Pristopna taksa je določena na 10 frankov za razstavljalca. Za ta znesek ima razstavljalac pravico na en m², vsak nadaljnji m² velja novih 10 frankov.

Ob priliki razstave bo organiziral Mednarodni obrtniški zavod veliko mednarodno obrtniško konferenco, katere datum in program bosta naknadno objavljena.

Razstavljalci bodo dobili posebne ugodnosti za prevoz blaga na francoskih železnicah.

Za podrobne podatke naj se obrnejo zainteresenti na Glavno državno zvezo obrtniških združenj v Beogradu.

K temu pozivu bi pripomnili, da bi bilo za vse naše obrtnike, ki imajo nove reči, v resnici priporočljivo, da razstavijo na pariški razstavi. Nujno pa je, da se sestavi tudi v Ljubljani poseben odbor za razstavo, da bi bili interesi naših obrtnikov čim bolj varovani. Moralo pa bi se to zgoditi čim prej, ker drugače bo prepozno in bodo zato poznejše reklamacije in pritožbe kot zakasnele tudi brez pomena.

Politične vesti

Mario Nordio je objavil v »Piccola« že četrti članek o odnosih Italije in Jugoslavije. Pravi, da odločujoči gospodarski in politični ljudje v Jugoslaviji ne poznajo dovolj gospodarske in politične sile nove Italije. Italija da je dosegla svojo zmago v Etiopiji s svojim modernim orožjem, ki pa je bilo izdelano v Italiji. V Jugoslaviji pa tudi ne poznajo ogromnih kolonialnih možnosti, ki jih nudi Etiopija. Tudi Jugoslavija bi mogla imeti od te nove italijanske kolonije velike koristi, ker bi mogla tja izvažati les, cement, boksit itd. Jugoslavija je danes sicer v tem ugodnem položaju, da more z lahkoto prodajati svoje proizvode, toda ta konjunktura je le bolj slučajna, kar nekateri jugoslovanski gospodarski ljudje tudi dobro vedo. Sodelovanje z Italijo bi zato bilo tudi Jugoslaviji v korist.

Vsi bolgarski listi toplo pozdravljajo sklenitev prijateljskega pakta z Jugoslavijo ter naglašajo, da sta tako jugoslovanska ko bolgarska vlada pravilno razumeli čustva svojih narodov, ko sta sklenili ta pakt. Novi pakt bo obema državam v korist.

Nemški zunanji minister v Neurath je v razgovoru s francoskim veleposlanikom Poncetom označil nemško stališče približno tako-le: Nemčija na noben način ne more trpeti ustanovitve kakršne koli sovjetske države na Iberskem polotoku in zahteva v tem oziru jamstva od Francije in Anglije. Če ne bo nobena druga država počiljala prostovoljcev v Španijo, je pripravljena tudi Nemčija slediti njih primeru. Če pa bi se ustavila tudi vsaka propaganda za madridsko vlado, bi odpoklicala Nemčija iz Španije dobrovoljce, ki se tam že nahajajo. S francosko-sovjetskim paktom bi se Nemčija sprizajnala, če se pojm napadalca določi v nemškem smislu.

Stara zahteva je že, da se zgradi železnica Kamnik—Gornji grad in to zahteva so sedaj prebivalci ob tej proggi obnovili. Njih zahteva je več ko upravičena, saj bi mahoma silno narasel turistični promet v te kraje, ki so danes le težko dostopni. Pripomniti treba samo še, da je Gornji grad, čeprav sedež sreskega načelstva, oddaljen od prve železniške postaje okoli 30 km. Če samo to dejstvo dovolj prepričuje govori o potrebi nove železnice.

Zunanje-politična situacija Nemčije se je po angleški sodbi zelo poslabšala in Nemčija je danes mnogo bolj osamljena, ko pred 4 leti, ko se je začel v Nemčiji Hitlerjev režim. Angleški listi navajajo celo vrsto dogodkov, in to dokazujejo. Diplomatski urednik »Manchester Guardian« navaja 15 takšnih dogodkov, ki dokazujejo, da se je vsa zunanje-politična situacija posledno razvijala neugodno za Hitlerjevo Nemčijo. Ti dogodki so:

1. Ozko sodelovanje Francije in Anglije.
2. Nadaljnji obstoj Blumove vlade.
3. Popuščanje hitlerjevskega vpliva v Angliji.
4. Večja vojna moč Anglije.
5. Zopet normalni odnosi med Rimom in Londonom.
6. Izrazito demokratična politika Roosevelta.
7. Poljsko-francosko zблиžanje.
8. Uspehi madridske vojske.
9. Prijateljski pakt Jugoslavije in Bolgarske.
10. Utrditev Male antante.
11. Popuščanje nemškega vpliva na Balkanu in v srednji Evropi.
12. Stacionarno stanje narod. soc. v Avstriji.
13. Zboljšanje avstrijsko-italijanskih odnosov.
14. Zboljšanje razmerja med Rimom in Beogradom.
15. Popoln neuspeh Hitlerjeve križarske vojne proti sovjetom.

»Zvestijae« sodijo, da je sedaj v Španiji 30 do 35 tisoč Nemcev ter 8 do 10 tisoč Italijanov. Vsa Francova vojska pa šteje 120 do 140 tisoč mož, da je torej 30 do 40% vse vojske tujev.

Poveljnik nemških pomorskih sil v španskih vodah je zahteval ultimativno od madridske vlade, da se Nemčiji vrne s parnika »Palos« zaplenjeni tovor ter da se oprosti na parniku aretirani španski državljani, sicer bo obe zadržani španski ladji »Aragona« in »Marte Juquara« izročil španski nacionalistom. Pridržuje pa si pravico, da ukrene še druge represalije.

Zaradi te zahteve, ki jo madridska vlada najbrže ne bo sprejela, se je položaj še bolj poostiril. Z nestrpnostjo se pričakuje nemški odgovor na francosko in angleško noto. Nekateri upajo, da bo ta odgovor vendarle pozitiven, ker so nemški vojaški krogi proti intervenciji v Španiji. Drugi pa so zopet mnogo manj optimistični. Italijanski odgovor bo identičen z nemškim.

Ras Imru, zadnji etiopski poglavar, ki se je še upiral Italijanom, je položil orožje.

Denarstvo

Stanje Narodne banke ob koncu leta

Po izkazu Narodne banke z dne 31. decembra se je njeno stanje izpremenilo tako-le (vse v milijonih din):

Skupno se je podloga povečala za 16 na 1626,0.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se zmanjšale za 75 na 552,3.

Vsota kovanega denarja se je znižala za 13,5 na 334,9.

Posojila so se skupno povečala za 14,7 na 1717,4 in znašajo sedaj menična 1458,6, lombardna pa 258,8.

Razna aktiva so narasla za 25 na 819,3.

Obtok bankovcev se je dvignil za 229 na 5408,5. Obveze na pokaz pa so se zmanjšale za 116,2 na 1629,2.

Obveze z rekom so ostale s 50 neizpremenjene.

Razna pasiva so se znižala 184,3 na 284,6.

Skupno kritje se je znižalo od 29,42% na 29%.

Ce primerjamo zadnji izkaz N. B. z onimi v prejšnjih letih, potem dobimo naslednje gibanje njenih postavk:

V milijonih din je znašala koncem leta:

skupna zlata in devizna podloga:	
1931	2096,8
1932	1968,1
1933	1906,2
1934	1905,4
1935	1464,3
1936	1626,1

devize, ki ne spadajo v podlogo:

1931	86,4
1932	1,9
1933	54,5
1934	104,4
1935	331,6
1936	552,3

Zlata in devizna podloga pa je koncem l. 1936 z 28,5% premijo (ki pa je prenikla) dosegla dejansko že vrednost 2089,5 milijona, torej skoraj isto višino ko v letu 1931. Pri tem pa je tudi treba velik del deviz izven podloge šteti v zlato podlogo. Tem devizam je treba tudi še prišteti 28,5% prim, da bi njena dejanska vrednost narasla na 709,7.

Gibanje posojil

kažejo te številke:	
1931	2252,8
1932	2456,8
1933	2101,9
1934	1763,9
1935	1781,3
1936	1717,4

Posojila so torej stalno nazadovala.

Povečal pa se je obtok bankovcev.

V milijonih din je znašal obtok

	bankov-	kovan-
	cev	cev
1. 1929.	5818	146
1. 1932.	4723	479
1. 1933.	4327	960
1. 1934.	4384	994
1. 1935.	4890	870
1. 1936.	5408	865

Obveze na pokaz:

1. 1931.	416,5
1. 1932.	697,8
1. 1933.	1031,0
1. 1934.	865,8
1. 1935.	1385,6
1. 1936.	1629,2

Kljub temu velikemu dvigu obvez na pokaz in tudi obtoka bankovcev pa se je zlato kritje povečalo od 27,37% v l. 1935. na 29% koncem l. 1936.

Na zadnji konferenci guvernerjev emisijskih bank držav Balkanske zveze se je med drugim tudi sklenilo, da bo konferenca zahtevala, da dobe tudi države Balkanske zveze v upravnem odboru Banke za mednarodna plačila v Baslu svojega zastopnika.

Narodna banka bo baje povišala dividendo od 350 na 400 din za delnico.

Narodni dohodek Združenih držav Severne Amerike se cenil za leto 1936 na 60 milijard dolarjev. To je največji dohodek, ki je bil dosežen po letu 1929.

Občni zbor Društva trg. potnikov in zastopnikov

Kakor na skoraj vseh občnih zborih naših trgovskih in strokovnih organizacij, tako je pokazal tudi občni zbor Društva trgovskih potnikov in zastopnikov, ki je bil na dan Sv. Treh kraljev v Trgovskem domu v Ljubljani, da se članstvo mnogo premalo zaveda svoje dolžnosti do društva. Občni zbor ni bil zato tako obiskan, kakor bi bilo želeti in kakor bi bilo v interesu trgovskih potnikov samih. Naloga, ki jo izvršujejo trgovski potniki v naši trgovini, je nad vse velika in važna. Oni so pionirji vse domače trgovine, njih zasluga je, če prodirajo na domači trg domači izdelki in oni so tisti, ki dajo vsej naši podrobni trgovini vedno nove pobude. Kljub tej svoji zelo važni in pomembni funkciji pa vendarle naši domači potniki ne živijo še povsod onega upoštevanja, kakor bi ga v interesu razvoja naše trgovine morali uživati. Večje upoštevanje svojih potreb in svojega stanu pa tudi trgovski potniki kljub poslovnih uspehom posameznikov ne bodo dosegli, če ne bodo zvesto in intenzivno delali za svojo stanovsko organizacijo. Ugled te organizacije bo dvignil tudi ugled vsega stanu in s tem se bo tudi materialni položaj trgovskih potnikov dvignil. Proti svojim lastnim gnotnim interesom dela zato potnik, ki ne dela za napredek svojega društva in ki ne izvršuje v redu svojih članskih dolžnosti. **Trg. potnik, ki niti ni član svoje stanovske organizacije, pa naravnost dela proti interesom svojega stanu.** Upamo zato, da se bodo v novem letu trgovski potniki bolj oklenili svojega društva, zlasti še, ko jim to prinaša lepe uspehe. Tako je baš sedanji občni zbor odprl vesele upe, da bo vprašanje železniških kart vendarle ugodno rešeno v smislu želj trgovskih potnikov. Zato je baš sedaj zlasti potrebno, da je organizacija trgovskih potnikov čim bolj močna in krepka!

Občni zbor Društva trg. potnikov in zastopnikov je otvoril Janko Krek, ki je konstatiral sklepčnost, nato pozdravil vse zborovalce, imenoma pa: dr. Frana Windischerja, predsednika trg. društva »Merkur« in iskrenega prijatelja društva, predsednika Združenja trgovcev Karla Sossa in tajnika Šmucna, tajnika Zveze trg. združenj Gornika, g. Sitarja za Zvezo pomožniškega zbora, urednika »Trgovskega lista« in druge zastopnike listov. Tajnik Zbornice za TOI, dr. Pless sporoča, da je poslovno zadržan in da se ne more udeležiti občnega zbora. S pieteto se je spominjal predsednik Krek umrlih članov Ferda Babiča in Vinka Bernota. Spomin obeh so zborovalci počastili.

Nato je podal predsednik Krek kratko predsedniško poročilo.

Na lanskem občnem zboru izrečen: želji članstva, da bodi občni zbor takoj v začetku leta, je mogla uprava vendarle ustreči.

Ko podajamo bilanco svojega dela, moram reči, da je bila glavna težkoča, ki jo je morala uprava premagovati, v tem, ker je bila podpora članstva premajhna. Pri zbornici za TOI, pri združenjih, povsod smo doživeli večjo podporo ko pa pri članstvu. Tudi število članstva je mnogo premajhno, o premali zavednosti članstva pa priča tudi udeležba na današnjem občnem zboru. Apelira zato na vse članstvo, da intenzivno delajo za našo stanovsko organizacijo.

Sledilo je lepo sestavljeno poročilo tajnika šturma,

iz katerega posnemamo:

Število članstva je še vedno mnogo premajhno. Od približno 800-1000 v Sloveniji zaposlenih trgovskih potnikov in zastopnikov je v

našem društvu organiziranih komaj 10 odstotkov. Vsa propaganda za pristop k društvu ni rodila pravega uspeha.

Na seji Centralne uprave v Zagrebu se je tudi moralo konstatirati, da vlada med članstvom mrtvilo. Akcija, da bi se razširil »Trgovački putnik«, naše glavno glasilo, se ni posrečila. Zaradi tega mrtvila se tudi ni mogel sklicati kongres vseh trg. potnikov Jugoslavije, kakor je to predlagalo beograjsko društvo.

Kakor lani, tako je tudi letos vodilo društvo akcijo proti tujim potnikom. Ker so nam šle oblasti pri tem zelo na roko, smo dosegli s to akcijo tudi uspehe.

Na seji Centralne uprave je bila tudi z odobravanjem sprejeta resolucija, ki jo je predlagal naš predsednik Krek in ki vsebuje naše glavne zahteve. Te so:

1. Vprašanje železniških ugodnosti se naj še enkrat ugodno reši v smislu naših 12-letnih zahtev.

2. Nelegalno delo tujih potnikov in zastopnikov naj se prepreči s strogim izvajanjem uredbe o zaposlitvi tujcev.

3. Domača delavnost naj se krepko zaščiti.

4. Kontrola nad poslovanjem tujih podjetij naj se poostri.

5. Drž. uradi in zavodi naj zapostujejo le domače moči.

6. Izvede naj se socialno zavarovanje tudi za trg. potnike.

7. Izda naj se nov trgovski zakon, ki bo veljaven za vso državo.

8. Izda naj se zakon o minimalnih plačah, s katerim se naj uredi tudi položaj trg. potnikov.

Nadalje je poročal tajnik o Siferjevem skladu in o nelepem postopanju denarnega zavoda, v katerem je naložen denar fonda. Niti hranilnih knjižic ni hotel za-

Pojasnilo Narodne banke o plačilnem sporazumu z Madjarsko

Narodna banka je izdala naslednja pojasnila in navodila k plačilnemu sporazumu z Madjarsko:

1. Obveznosti jugoslovanskih uvoznikov se plačujejo kakor dosedaj z vplačilom protivrednosti po pooblaščenih denarnih zavodih na zbiralni račun Madjarske narodne banke pri Narodni banki kr. Jugoslavije proti izpolnitvi pogojev, določenih v čl. 3. deviznega pravilnika.

2. Na Madjarskem vplačajo blagovni dolžniki jugoslovanskih izvoznikov protivrednost v pengih na zbiralne račune, ki so otvoreni na ime Narodne banke kr. Jugoslavije pri štirih madj. pooblaščenih bankah, in sicer: pri Pester Ungarische Commercialbank, Ungarische Allgemeine Creditbank, Ungarische Escompt- und Wechselbank in pri Denarni centrali.

3. Protivrednosti faktur se bodo izplačevale jugoslovanskim izvoznikom po kronološkem redu vplačil v Budapešti in na podlagi nalogov, ki jih dostavi Madjarska narodna banka Narodni banki kr. Jugoslavije.

4. Obračunska valuta je dinar, pengi pa se pretvarjajo v dinarje in obratno po tečaju, ki se bo določeval po sporazumu obeh emisijskih bank. Če se glase fakture na drugo valuto razen dinarsko in pengovsko, se izpremene v dotične nacionalne valute po uradnem tečaju države dolžnika, ki je veljal v Beogradu oziroma v Budapešti na dan pred vplačilom.

5. Vplačila na zbiralne račune v Budapešti se bodo vplačevala brez vsake ovire, dovoljenja pa, v kolikor bi bila potrebna, se bodo izdajala avtomatično pod pogojem njih redne opravičbe.

6. Pri vplačevanju dinarjev bo-

vod izročiti, da ni mogla izplačati uprava vdovam posmrtnine. Vso zadevo je morala uprava zato prepuščati svojemur pravnemu zastopniku.

Končno je prečital tajnik Sturm dopis Zbornice za TOI, ki poroča, da se je na zadnji seji tarifnega odbora razpravljalo tudi o **voznih ugodnostih za trg. potnike**. V poštev bi prišli 4 sistemi, po katerih bi se dovolile vozne ugodnosti, in sicer: po sistemu progovnih kart, rajonskih kart, kilometrijskih kart in posebnih izkaznic, ki bi proti posebnemu plačilu dajale upravičenost za 50% znižanje na vseh progah. Tajnik in tudi ves občni zbor se je nato izjavil za sistem legitimacij.

Predsednik Krek omenja, da se je vprašanje znižanih železniških kart za trg. potnike premaknilo z mrtve točke po 13 letih, in sicer po zaslugi bivšega ravnatelja žel. direkcije v Ljubljani Cugmusa ter gen. taj. Zbornice Ivana Mohoriča. Obema izreka najtoplejše zahvalo društva.

Zelo vestno sestavljeno blagajniško poročilo je podal nato blagajnik Gril. Vsa poročila je občni zbor odobril, izrekel absolutorij upravi in zahvalo blagajniku.

Sledile so volitve ter so bili soglasno izvoljeni: za predsednika Janko Krek, za odbornike pa gg.: Sturm, Bogataj, Janko Novak, Zalokar, Franc Zilič, Remic, Vidmar, Osojnik in Lojze Gril, za predsednika razsodišča g. Urek, za preglednika računov pa g. Tajnssek in Česnik.

Sklenjeno je bilo, da ostane članski prispevek isti. Ko so se obravnave še nekatere slučajnosti, je predsednik Krek z zahvalo vsem udeležencem zaključil v lepi slogi dovršeni občni zbor.

vali premij. Več teh tožb se je tudi končalo z obsodbo zavarovancev, da morajo premije plačati. Z uspehom pa je izpodbijal tožbo neki budimpeštanski trgovec. Dejal je, da je zahteva »Phönixa«, oz. Denarne centrale, ki likvidira posle »Phönixa«, v nasprotju z madjarskim civilnim pravom. Kajti tisti, ki je sam kršil obveznosti iz pogodbe, nima pravice tožiti drugega na izpolnitev pogodbe. »Phönix« pa svoje obveznosti ni izpolnil. Sicer pa je uredba o »Phönixu« tudi v nasprotju z madjarskim trgovinskim zakonom. Sodišče se je izvajanjem trgovca priključilo in razsodilo, da je imel zavarovavec vso pravico, da preneha plačevati premije in zahteva kapitalizacijo svojega zavarovanja. Zavarovalnica zato nima nobene pravice do zaostalih premij.

Novoletni tečaji na borzah

Skoraj na vseh velikih svetovnih borzah so se tečaji po novem letu okrepili, kakor kažejo naslednje indekssne številke:

Koncem 1927	26. 12.	26. 12.	2. 1.
= 100%	1935	1936	1937
London	75,3	81,4	81,4
Pariz	50,3	54,7	56,6
Berlin	34,6	44,3	44,7
Praga	71,8	101,8	103,2
Milan	94,6	120,7	122,3
Dunaj	41,4	57,9	60,4
Bruselj	34,4	50,2	51,8
Amsterdam	39,4	63,0	65,8
Stockholm	16,4	26,9	27,7
Curih	36,8	60,6	63,0
Newyork	84,4	115,5	115,9

Mednarodni borzni indeks, ki se je že v božičnem tednu dvignil od 69,7 na 70,6%, se je v novoletnem tednu dvignil še za 2 odstotka na 72,1.

Boj nemške in italijanske tekstilne industrije na našem trgu

V zadnjem času se vodi na našem trgu ostra borba med italijansko in nemško tekstilno industrijo. Obe nudita svoje blago po silno nizkih cenah, ker vsaka hoče doseči čim večje posle, pa čeprav bi imela tudi izgubo. Tako nemška ko italijanska industrija prodajata po **dumpinskih cenah**, izgubo na našem trgu pa krijeta s subvencijami in premijami, ki jih dobivata od svojih držav. Tako daje Nemčija za izvoz v Jugoslavijo premijo v višini 25%, izvoznik umetne svile pa dobiva poleg tega še predivo za 50% ceneje. Enako ugodnost uživa tudi italijanska industrija. Tako je mogoče, da prodaja italijanske tekstilne industrije v Jugoslaviji blago po 10 lir, dočim se mora za isto blago v Italiji plačati 15 lir.

Trgovina v Beogradu napreduje

Po statističnih podatkih beograjske trgovinske zbornice je bilo na področju Beograda, Zemuna in Pančeva koncem l. 1935. 10.247 trgovinskih obratov, koncem l. 1936. pa 10.653, torej za 406 več v enem letu.

V Sloveniji pa je število trgovinskih obratov padlo!

Jugoslovanski lesni paviljon na pariški razstavi

Minister za gozdove in rudnike Djura Janković je izdal sklep, da se v Parizu razstavi tudi naš les. Razstava bo otvorena 1. maja in bo trajala 6 mesecev.

V ta namen je začelo ministrstvo že s pripravljalnimi deli za zgraditev posebnega paviljona, ki bi bil zgrajen iz našega lesa in v našem nacionalnem slogu. Sklenjeno je nadalje, da se izda posebna brošura o našem lesu, ki se bo oddajala obiskovalcem razstave brezplačno.

Ali je poskrbljeno, da bo tudi slovenski les na razstavi primerno zastopan? Ali bo brošura tudi našemu lesu posvetila pravilno pozornost?

Argentinski lesni trg

Cene in običaji na argentinskem lesnem trgu

Ponovno smo že opozarjali, kako velike važnosti bi bilo za naše lesno gospodarstvo, če bi si mogli priboriti naš les na argentinskem trgu stalen odjem. Možnosti za to bi tudi bilo dovolj, toda žal še danes nimamo nobene trgovinske pogodbe z Argentino. Menda smo edina država, ki še nima te pogodbe. Posledica tega je, da morajo argentinski uvozniki plačevati devize za plačilo našega uvoza za 20% dražje kakor pa dobe devize za plačilo uvoza iz držav, ki imajo z Argentino sklenjeno trgovinsko pogodbo. Naš les mora biti zaradi tega pri isti kakovosti za 20% cenejši, da ne izgubi konkurenčne sposobnosti. Pomankanje trgovinske pogodbe je torej ena glavnih ovir, da se naš lesni izvoz v Argentino ne more razviti.

Toda razviti se mora, ker je sedanji lesni izvoz v Anglijo in zlasti v Nemčijo le slučajen, v Italijo pa tudi še ni obnovljen v pravem obsegu. Ker je v Argentini tudi zelo mnogo naših izseljencev, bi se naš lesni izvoz v Argentino razvil tem lažje.

V naslednjem objavljamo cenik na argentinskem lesnem trgu in pa glavne uzanee. Upamo, da bo s tem dan podnet k oživiljenju naše lesne trgovine z Argentino.

Prodajne cene na debelo ter običajne dimenzije za les, ki se uvaža na trg v Buenos Aires

1. Borovina v muralih (Pino Tea en tiranteria).

2x3"	3x6"
3x3"	4x4"
3x4"	

Ta les se običajno dobavlja: 50% v deskah, 50% v muralih, globalna cena pa je 108 zlat. pesosov za 100 m³. Po zadnjem dekretu je 1 zlati pesos enak 2'27 papirna-tega.

4x5" 5x5"

Te dimenzije se uvažajo proti predhodnemu naročilu.

2. Borovina v deskah (Pino Tea en tables):

1x12"	2x12"
1x12"	

Vrsti: I. in II.a, pomešani, brez klasifikacije, postavljeni na skladišče kupca.

3. Jelovina v muralih (Pino Spruge), Austria o Bosnija:

2x3"	3x4"
3x3"	4x4"

Prodajna cena: zl. pes. 83— za 100 m³.

Jelovina v deskah: (vrsti I. in II. pomešani brez klasifikacije).

1x4"	1x8"
1x6"	

V deskah za armirani cement:

1x4"	1x8"
1x6"	

Prodajna cena: 76— zl. pesosov za 100 m³. Vrsti III. in IV. pomešani, brez klasifikacije.

4. Jelovina California, bela izbrana (Pino California selecta blanca) v deskah:

1x12"	2x12"
1x12"	

Prodajna cena: po pes. 172 za m³. Uvoz konvencira le, če se more konkurirati.

5. Jelovina Brasil ali Parana (Pino Brasil o Parana) v deskah: Dimenzije ko zgoraj. Prodajna cena 64— pap. pesosov za m³.

6. Hrastovina »Slavonija«, neobrobljena (Roble Canteado Eslavonia, mercantil). Prodajna cena: 408 pap. pesos. za m³.

7. Hrastovina »Slavonija«, živ rob (Roble sin canteado, Eslavonia). Prodajna cena: 253 pap. pes. za m³.

8. Hrastovina Sev. Amerike (Roble Nort. Amer. canteado). Prodajna cena: 193 pap. pes. za m³.

9. Argentinska hrastovina (Roble del Pais): Prodajna cena 154 pap. pesosov za m³.

10. Orehovina, italijanska, francoska, jugoslovanska (Nogal Extrangero): Prodajna cena 322— pap. pes. za m³.

11. Orehovina argentinska (Nogal del Pais): Prodajna cena 516 pap. pes. za m³.

12. Brestovina iz Sev. Amerike (Fresno N. Amer.): Prodajna cena 172 pap. pes. za m³.

13. Parjena bukovina (Haya Vaporizada): Prodajna cena 172 pap. pes. za m³.

Po tržnih običajih se les fakturira na 30 dni proti 5% popusta, ali na 60 do 90 dni netto, seveda le, če gre za dobre in solventne tvrdke. Če pa gre za prvovrstna podjetja, se navadno fakturira na 120 in 150, največ na 180 dni netto. Te cene in ti pogoji veljajo samo za velika skladišča; za mizarje in v podrobni prodaji se računa povisek za približno 15% v gotovini proti 5% popusta.

Dimenzije so naznačene za jelovino in borovino one, ki se navadno uvažajo; sicer pa je veliko vpraševanje (zlasti pri deskah) za večjimi dimenzijami (dolžina 4 do 45 m). Za takšne deske se more vedno doseči boljša cena, kakor za navadne dimenzije.

Skorete (deske od 1/2 do 3/4") I. in II. vrste sploh ne prihajajo na trg, a se zelo iščejo ter se morajo v silii žagati deske 1 do 15" na polovico, kar je združeno s stroški in izgubo časa. Zato je tudi cena skoret znatno višja.

II. Hrastove doge za sode.

Dolžina 0'90 m, širina 4", debelina 1".

Če bi se mogle prodajati po ceni 0'12 pap. pes. za kos, bi se napravile velike kupčije. Ta cena se razume franko postavljeno na tukajšnje skladišče kupca.

Doge morajo biti prvovrstne, brez grč, kvečjemu čisto majhna, a zaraščena grča. Izdelano lepo na živ rob.

Buenos Aires, dne 2. dec. 1936.

Zunanja trgovina

Iz Šibenika poročajo, da je ob novem letu trgovinska aktivnost zelo narasla. Sedaj naklada pet velikih parnikov v pristanišču les, boksit in premog. V kratkem pa pričakujejo prihod še več velikih parnikov, ki bodo naložili v šibeniški blago.

Mednarodni kartel jekla je bil podaljšan.

Italijanska vlada je naročila tri velike parnike za prevoz petroleja in bencina. Vsak parnik bo imel 13.500 ton nosilnosti. Poleg tega je italijanska vlada naročila še več manjših parnikov za prevoz petroleja, da bo s tem Italija pri nabavljanju petroleja popolnoma neodvisna od tujine.

Madjarska vlada je izdala uredbi, s katero se uvaja za nekatere industrijske panoge numerus clausus.

Wevimax izdelki

so najboljši domači izdelki, zato jih zahtevajte v vsaki papirnici in knjigarni

O kmečki zaščiti

bo predaval na prijateljskem sestanku Društva industrijev in veletrgovcev v ponedeljek ob 8. zvečer univerzitetni docent dr. Murko.

Ker je snov predavanja nad vse aktualna, predavatelj pa znan kot odlične strokovnjak, upamo, da bo udeležba pri predavanju čim boljša.

Kje je ostalo slovensko besedilo?

Narodna banka je izdala, kakor smo že poročali, nove bankovce po 500 din. O potrebnosti ali nepotrebnosti teh bankovcev ne bomo razpravljali, pač pa moramo z vso odločnostjo nastopiti proti temu, da ni na teh bankovcih slovenskega besedila. Državni jezik v kraljevini Jugoslaviji je srbsko-hrvatsko-slovenski, ne pa samo srbohrvatski. Zato je tudi absolutno nedopustno, če Narodna banka izdaja novčanice, ki niso v skladu z ustavno določbo o državnem jeziku. Gospodje pri Narodni banki si morda mislijo, da je sedaj vseeno, kaj govore Slovenci, ker so novi bankovci že izdani in se ne more nič spremeniti. Temu naziranju pa moramo prav odločno ugovarjati, ker je vsaka kršitev ustave nedopustna in je zato treba poklicati gospode, ki so to kršitev zakrivali, na odgovornost. Ti naj tudi povrnejo škodo, ki bi jo imela Narodna banka z izdajo novih, ustavi ustrežajočih bankovcev.

Treba le še dostaviti, da to stalno zapostavljanje slovensčine sili k reviziji statuta Narodne banke v tem smislu, da bodo vse pokrajine zastopane ne le v upravi, temveč tudi v izvršitvi Narodne banke. Tudi pri nas bi bila potrebna podobna operacija, kakor jo je izvršila Blumova vlada pri Francoski banki.

Še o državni tiskarni

Zadnji »Službeni list« objavlja, da je bil v »Službenih novinah« z dne 29. decembra objavljen k uredbi o likvidaciji kmetskih dolgov popravek, ki obsega nič manj kot 37 točk. Logično bi bilo, da bi moral popravek v »Službenem listu« k slovenskemu prevodu uredbe obsegati tudi najmanj 37 točk. V resnici pa obsega le 9 točk, ker so slovenski prevajalci že sami popravili večino napak iz srbskega originala.

(Seveda tu še nismo šteli po-

pravkov v izvorniku pravilnikov k isti uredbi in popravkov k popravkom.)

Moramo reči, da je 37 pogreškov le v eni uredbi vendar malo veliko in da ta številnost napak ne govori baš o sijajnosti dela. Vidi se pa tudi pri tej priliki, kako vse drugače se dela v Sloveniji. Ni odveč, da to posebej konstatiramo, zlasti še, ker bodo tudi Slovenci morali prispevati znatne zneske, ko dobi državna tiskarna svojo krago in reprezentacijsko palačo. Menda ne bi škodilo, če bi se pri nas že enkrat uveljavilo načelo: manj reprezentiranja, pa več solidnega dela!

Črna kronika

DRUŠTVO INDUSTRIJCEV IN VELETRGOVCEV V LJUBLJANI je objavilo to okrožnico o otvorjenih in končanih konkurzih in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 16. do 31. decembra 1936.

OTVORJENI KONKURZI:

Savska banovina: Gaon D. Jakob, Zagreb, Horvat-Bagadur Fanika, Samobor, »Mali Magazin« Jelena Moises, Zagreb, Siprak Marko, Bjelovar.

Moravska banovina: Najdanović Lazar, industrialec, Zaječar, Popović N. Aleksander, Kuršumljaja.

RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE:

Savska banovina: Ožanić Tomislav, Delnice.

Donavska banovina: Vajs Ignac, krojač, Bačka Topola.

Vardarska banovina: Prodanović Lazar, Skoplje.

KONČANA KONKURZNA POSTOPANJA:

Savska banovina: Sitzer Julij, Zagreb.

Primorska banovina: Krajšek Braća, Split.

Zetska banovina: Lisičić Milovan, Kolašin, »Univerzal« d. z. o. j., Dubrovnik, Vitković Branko, Kos. Mitrovica.

Donavska banovina: Pavlov Andrija, Kisač.

Moravska banovina: Panić Aleksa, Ilja in Savo, Pirot, Petrović Milivoj, Petrovac, Sajković Stojan, Bor, Todorović Milutin, Zaječar.

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana
Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah.

PREVOZI

vsake vrste blaga — krajevni, medkrajevni prevozi — zbiranje robe — preselitve s pohištvenimi vozovi v tu- in inozemstvo. Informacije brezplačno.

Vardarska banovina: Kosovska kreditna banka v Prištini.

Beograd, Zemun, Pančevo: Melamed S. lastnik tt, Samuel Melamed in sin, Beograd, Savić Svetolik, Beograd, Tadić Kostja, Beograd, Zivković Jovan, Beograd.

POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Vrbaska banovina: Germović Alija, Banjaluka, Knežević J. Luka, Knin.

Vardarska banovina: Vasić Dragutin, Skoplje.

Donavska banovina: Milošev Svetislav, Novi Sad.

Beograd, Zemun, Pančevo: Milovanović Zarko, Beograd.

USTAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Savska banovina: Papo Salamon, Zagreb.

* Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti. — Vse druge podrobnejše podatke, kakor o rokih, kvotah, itd. daje tajništvo društva.

Obvestilo. Vljudno obveščam vse cenj. komitente, da vodim tvrdko Ant. Stekar, sped. & car. posred., Jesenice po smrti mojega soproga neizpremenjeno naprej. Tudi v bodoče se bo celotno poslovanje vršilo nemoteno, pod istimi okolščinami, vestno in strokovno kot do sedaj. Prosim e. komitente, da mi ohranijo vse dosedanje zaupanje. — Ant. Stekar vdova, sped. & car. posred., Jesenice.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 2. januarja objavlja: Popravek v uredbi o likvidaciji kmetskih dolgov — Popravek v pravilniku za izvrševanje uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov — Uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet — Uredbo o izpremembah in dopolnitvah seznama luksuznih predmetov — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

»SOFRA« - KARTOTEKE

predstavljajo višek preglednosti in priročnosti: Pribranih Vam bodo mnogo časa in denarja. Pišite po prospekt! Zahtevajte našega potnika, da Vam jih pošakaže.

„Sofra“ - T. Sokič,
Maribor, Aleksandrova cesta št. 43

Esperanto

Urejuje in vodi tečaj: Damjan Vahen, Ljubljana

Z a i m e k je beseda, ki stoji namesto samostalnika ali pridevnika in se sklanja kot samostalnik.

Osebnii zaimki stoje namesto opisa oseb, ki kaj govore ali kaj delajo:

Ednina:	Množina:
1. oseba: ni = mi	1. oseba: mi = jaz
2. oseba: vi = vi	2. oseba: vi (ci) = ti
3. oseba: li = on	3. oseba: ili = oni, -e, -a
ši = ona	
gi = on, -a, -o	

li in ši se rabita samo za človeka, (li za moški spol, ši za ženski spol) gi pa za vse ostalo.

Svojjilne zaimke pa tvorimo, če osebnim zaimkom dodamo pridevniško končnico -a, tako: mia = moj, -a, -e; lia = njegov, -a, -o; illa = njihov, -a, -o;

svojjilni zaimki se rabijo kot pridevniki in se ujemajo s samostalnikom v sklonu in številu.

Vaja: mia amiko = moj prijatelj; miaj amikoj = moji prijatelji.

Besede: homo = človek; domo = hiša; deziro = želja; esperi = upati; vidi = videti; lerni = učiti se; okulo = oko; libro = knjiga; rigardi = gledati; anonci = oglasiti; frato = brat; negoci = trgovati.

Spregatev: pregibanje glagola: Za vse osebe v ednini in množini dodajamo v esperantu glagolskemu korenu vedno iste končnice, različne samo po času, saj zaimke ali samostalnik, ki stoji pred glagolom, dovolj jasno kaže, na koga ali kaj se dejanje (glagol) nanaša.

V esperantu zaimka ali samostalnika ne smemo nikdar opustiti. Tako imamo končnice za sedanji čas: -as: mi amas = ljubim (jaz) pretekli čas: -is: mi amis = ljubil sem (jaz) prihodnji čas: -os: mi amos = ljubil bom (jaz)

Vaja: mi deziras = želim; vi iras = greš; li pensas = on misli; ši laboras = ona dela; gi kantas = on, -a, -o poje; ni kalkulas = računamo; vi negocas = trgujete; ili dormas = spijo;

Če pa dodamo glagolskemu korenu namesto končnic sedanjega časa -as končnice preteklega časa -is, dobimo oblike preteklega časa, tako: mi deziris = želel sem; itd.

Če pa namesto končnic sedanjega (-as) ali preteklega (-is) časa dodamo končnico prihodnjega časa -os, dobimo oblike prihodnjega časa, tako: mi deziros = želel bom; vi iros = šel boš; li pensos = mislil bo.

Pomožni glagol v esperantu je samo eden in ta je esti = biti. Koren pomožnega glagola je est-.

Vaja: mi estas homo = (jaz) sem človek, li estis juna = (on) je bil mlad, ši kantas = (ona) bo pela, ili estis bonaj = (oni) so bili dobri

Besede: servi = služiti; kanti = peti; helpi = pomagati; kosti = veljati (stati); voli = hoteti; mateno = jutro; tago = dan; nokto = noč; vespero = večer; labori = delati; verda = zelen, -a, -o; nigra = črn, -a, -o.

Vaja: Iz vseh znanih ti besed tvori stavke na sledeči način: Mi-a dezir-o est-is bon-a. Vesper-e li aŭd-os! Si-aj okul-oj est-as nigr-aj. (Nato določi pomen vseh slovniških končnic.)

Sklanjatev je za vse samostalnike, pridevnike in zaimke enaka. Esperanto ima prav za prav samo dva sklona, to je imenovalnik (1. sklon) na vprašanje: kdo ali kaj?, in tožilnik (4. sklon) na vprašanje: koga ali kaj? Tožilnik dobimo, če imenovalniku dodamo končnico -n, tako: patro = oče (kdo ali kaj?), patron = očeta (koga ali kaj?).

Nadaljevanje v tedenski številki

Dobave - licitacije

Direkcija drž. železnic v Subotici sprejema do 12. januarja ponudbe za dobavo manesmanovih cevi.

Direkcija državnega rudnika v Kaklju sprejema do 14. januarja ponudbe za dobavo 2.000 kg solne kisline, 800 kg S. M. jekla za osovine ter okretnih plošč iz železne pločevine.

Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 21. januarja ponudbe za naostrenje 2.580 raznih rašpel.

LICITACIJE:

Nabava 4800 kg bencina. Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo ofertno licitacijo za dobavo 4800 kg mešanega bencina, in sicer na dan 10. februarja 1937. Pogoji se lahko vpogledajo ali dobe po din 10.— v pisarni direkcije.

Dne 13. januarja bo v intendanci štaba Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za dobavo 3.000 parov planinskih smučarskih čevljev.

Dne 13. januarja bo pri Upravi vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu ofertna licitacija za dobavo jekla in medi; **dne 18. januarja** za dobavo električnih svetilk, manometrov, žag itd.; **dne 23. januarja** za dobavo bencina, petroleja, nafte in čistega alkohola; **dne 25. januarja** za dobavo lepila, črnega voska, raznih strojnih olj, govejega loja in vazeline; **dne 28. januarja** za dobavo glicerina in natr. hidroksida.

Dne 15. in 16. januarja bo pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu ofertna licitacija za nabavo sanitetnega materiala.

Dne 26. januarja bo pri Direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo 870 m kabla za državni rudnik v Zenicu. (Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Ze v 24 urah

harva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in mašete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Konkurzi - poravnave

Odpravljen je konkurz o premoženju restavraterja Rajka Zupana, ker je bila razdeljena vsa masa.

Uvedeno je poravalno postopanje o premoženju Marije Novak, posestnice in prodaj. čevljev v Ljubljani. Poravalni sodnik Avsec, poravalni upravnik odvetnik dr. Jernejčič. Narok za sklepanje poravnave dne 5. februarja ob 9. Rok za oglasitev do 1. februarja.

Potrjena je prisilna poravnava, ki jo je sklenila tvrdka »Dentalia«, Franjo Kokolj v Ljubljani s svojimi upniki.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:
1 — Paseky n/Jiz: dren,
2 — Marseille: poseben les za la-dijske konstrukcije,
3 — Uher. Brod (Češkoslovaška): jasenov gradbeni les,
4 — München: frizi za parkete,
5 — S.ta Cruz de Tenerife: lesena volna.

Deželni pridelki:
6 — Tel-Aviv: živila,
7 — Tel-Aviv: bela in črna čebula,
8 — Casablanca: gobe,
9 — Solun: žitarice, koruza, živalska krma, fižol, grah i. dr.
10 — Dunaj: živila in deželni pridelki,
11 — Rotterdam: gobe,
12 — Oran: fižol,
13 — Casablanca: fižol in sočivje,
14 — Tunis: fižol, sočivje in drugo,
15 — Tunis: fižol,
16 — Tel-Aviv: konzerve iz povrtnine,
17 — Tel-Aviv: suha povrtnina,
18 — Beyrouth: fižol,
19 — Malta: živila,
20 — Anvers: zdravilne rastline,
21 — Gdansk: oljate pogače za živino,
22 — Tallinn: oljate pogače od sončnice,
23 — Strasbourg: zdravilne rastline,
24 — Hamburg: fižol, seme konoplje, konoplja i. dr.
25 — Leipzig: zdravilne rastline, droge in korenja,

Proizvodi sadjarstva:
30 — Tel-Aviv: suhe češplje,
31 — Frankfurt na Meni: črno dalmatinsko vino in težka črna vina za rezanje,
32 — Bruselj: orehi, hruške, jabolka in drugo sadje,
33 — Bruselj: orehi, kostanj in drugo sadje,
34 — Hamburg: orehi in suhe češplje.

Proizvodi živalstva, perutninarstva in ribarstva:
35 — Boston (USA): predelana svinjska koža,
36 — Bellegarde: raki in žive žabe,
37 — Casablanca: mesarski izdelki, mesne konzerve in podobno,
38 — Solun: surovo maslo in sir,
39 — Praga: ustrojena koža,
40 — Kleinpetersdorf: raki iz sladkih rek,
41 — New York: sir, ribe, konzervirana živila, mesarski izdelki i. dr.

Industrijski izdelki:
42 — Valletta: svinjska mast,
43 — Tel-Aviv: mesne konzerve,
44 — Bruselj: oprana in neoprana volna.

Proizvodi rudarstva:
48 — Dijon: granit in marmor,
49 — Pariz: kromova ruda.

Razno:
50 — Jeruzalem: patentirana zdravila, toaletni predmeti, predelana koža, bombažno in volneno blago ter gradbeni material.
51 — Bochum (Nemčija): ponuja se zastopnik za plasiranje naših proizvodov v Palestini, in sicer fižola, orehov in mandljev,
52 — Beljak: preproge, oprana in neoprana volna, ribje konzerve, paprika, med, suhe češplje, orehi, jajca, koža divjačine i. dr.

Opombe:
St. 1. — Pariz: neka tvrdka ponuja svoje usluge našim trgovcem za vse posle v zvezi z uvozom v Francijo ali izvozom iz Francije.
St. 2. — Berlin: neka tvrdka ponuja svoje usluge uvoznikom tekstilnega blaga iz Nemčije.
St. 3. — Hamburg: nemška tvrdka išče serioznega zastopnika za prodajo surove kave.
St. 4. — München: neka tvrdka išče agilnega zastopnika za plasiranje njenih sportnih predmetov.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cilj pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Doma in po svetu

Ministrski predsednik dr. Stojadinović je za božične praznike odpotoval v tujino. Nadomestuje ga notranji minister dr. Korošec.

Kakor poročila zagrebški »Obzora«, se bodo v kratkem začela pogajanja med JRZ in dr. Mačkom oz. KDK. Težava pa je v tem, ker bi hotela skleniti JRZ sporazum le na podlagi sedanje ustave, dočim je dr. Maček ponovno izjavil, da od

svojih osnovnih zahtev ne more popustiti, ki se pa morejo izvesti le z revizijo ustave.

Novi proračun Primorske banovine je povisan od 375 na 55 milijonov din. Za 5 milijonov je proračun povisan zaradi večjih stroškov za osnovne šole, ker plačuje po novem zakonu banovina starinarino in nekatere druge izdatke namesto občin. Zaradi višjega proračuna je državna dotacija povisana v proračunu na 8 milijonov din.

Jugoslovanske brodarke družbe so povisale prevozne blagovne tarife za 5%. Prvotno so jih nameravale povisati celo za 10%, a so morale zaradi energičnih protestov naših izvoznikov, zlasti lesnih, odnehati. A tudi še tako bodo naši lesni izvozniki zelo prizadeti, ker je bila konkurenčna sposobnost zlasti naših lesnih izvoznikov v Ameriko že dotedaj zelo slaba.

Denarni zavodi zahtevajo, da se podaljša termin, do katerega morajo izročiti Priv. agrarni banki vse dokumente o kmetijskih dolžnikih, do 1. maja. Do 31. januarja, kakor je to sedaj predpisano, tega nikakor ne morejo storiti, ker jih do takrat ne morejo niti urediti. Istočasno se denarni zavodi pritožujejo, da še do danes niso prejeli od Priv. agrarne banke predpisanih obrazcev, da je tudi zaradi tega otežkočeno njih delo. Kaj dela prav za prav Priv. agrarna banka?

Iz južnih krajev poročajo, da kmetijski dolžniki ponujajo bankam v velikem številu poravnave, ki so za banke mnogo bolj ugodne, kakor pa so pogoji, ki bi jih dosegle po Priv. agrarni banki. Zopet dokaz, kako zelo se je v južnih krajih popravilo gospodarsko stanje. V Sloveniji je žal slika čisto drugačna.

Naši teniški igralci so si priborili v Južni Afriki na celi vrsti tekem odlične zmage.

Papežovo zdravstveno stanje se ni zboljšalo. Zaradi poapnenja žil je začelo hirati tudi srce.

Vojvoda Windsorski se poročil z gospo Simpson v februarju (po drugih vesteh šele v maju) na Dunaju. Vojvodov zaupnik je že odpotoval v Cannes, da spremi gospo Simpsonovo na Dunaj.

Nemški uvoz lesa je nazadovao od 5,28 milijona ton v letu 1935 na 4,47 milijona ton v letu 1936. Uvoz je padel zlasti zaradi povečane sečnje v nemških gozdovih.

Tudi norveška vlada je protestirala proti odredbam Francove vlade proti tujim ladjam v španskih vodah. Prav tako smatra za ilegalno postopanje zapiranje španskih pristanišč z minami. Norveška vlada izjavlja, da bo smatrala Francovo vlado kot odgovorno za vso škodo, ki bi nastala zaradi teh odredb norveškim ladjam.

Med Blumom in senatom je bil glede zakona o obveznih razsodiščih dosežen kompromis, da ta ne bodo veljala tudi za poljedelske delavce. Nato je senat opustil svoj odpor proti proračunu ter je bil ta pravočasno in v celoti sprejet.

Abd-el-Krim, bivši slavni uporniški voditelj Maroka, ki je bil dosedaj interniran na otoku Réunion, se je z dovoljenjem francoske vlade smel naseliti v Franciji. Obenem mu je bila povisana njegova pokojnina. Povratek v Maroko pa mu ne bo dovoljen. Kljub temu pa pišejo mnogi listi, da se zlasti Arabci v španskem Maroku pripravljajo, da se pridružijo Abd-el-Krimu in odresejo španske nadoblasti, oz. generala Franca.

V ameriški avtomobilski industriji so začeli delavci stavkati. Zahtevajo 10% povišek plač.

Nemčiji primanjkuje nad 1 milijon ton žita, kakor pišejo angleški listi. To pomanjkanje je postalo tako veliko, ker so Nemci zaradi pomanjkanja masti in surovega masla uživali v večji meri kruha.

Ruski emigranti se smejo vrniti v Rusijo le, če so se najprej prijavili kot prostovoljci na špansko fronto. Emigrant, ki se je boril na španski fronti, se more brez vseh ovir vrniti v Rusijo.

Nasledniki slavnega komponista Liszta so vložili tožbo proti madjarski državi, da jim plača 12 milijonov pengov odškodnine, ker se je Madjarska polastila vse zapuščine po pokojnem Lisztu.

Čeprav so igralnice v Italiji po zakonu prepovedane, je vendarle na Lidu pri Benetkah igralnica dovoljena, da bi tuji še naprej v enakem številu obiskovali Lido.

V romunskem parlamentu so uvedli novost, ki naj po znanem receptu, da se hudič izganja z belcebubom, onemogoči kričanje opozicije. Kakor hitro namreč postane krič opozicije premočan, pritise predsednik parlamenta na gumb, ki sproži celo vrsto silno glasnih siren in drugih instrumentov za ropot. Z 20 megafoni se ta ubijajoči ropot še poveča do neznosnosti. Nova naprava se je zelo dobro obnesla in ko je pred dnevi sprožil predsednik parlamenta vse te ropotne stroje, je zavladala v parlamentu v dveh minutah popolna tišina. Opozicija je spoznala, da je proti takšnemu ropotu brez moči.

Radio Ljubljana

Sobota, dne 9. I.: 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme — 18.00: Za delopust! — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.20: »Kisle gobice. Zabavna kmečka igra za radio. Napisal Enka. Izvajajo člani radijske dramske družine. Vodi Jože Zupan — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Lahka glasba (radijski orkester) — Konec ob 23.

Nedelja, dne 10. jan. 3.00: Vesel nedeljski pozdrav (plošče) — 8.30: Telovadba (prof. Dobovšek) — 9.00: Čas, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve — 9.45: Verski govor: Rdeča in rumena nevarnost na vzhodu (dr. Gracar Jože) — 10.00: Koncert godbe na pihala (»Sloga«) — 11.30: Otroška ura — 12.00: Koncert radijskega orkestra, vmes akademski pevski kvintet — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Koncert radijskega orkestra, vmes akademski pevski kvintet — 16.00: Fantovska vzgoja — samovzgoja (dr. Demšar) — 17.00: Zimsko krmiljenje živine in red v hlevu (inž. Černe) — 17.30: Ura plesne glasbe (Bojan Adamič in njegov orkester) — 18.30: Domači zvoki (plošče) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Milan Begović kot dramski pisatelj — 19.50: Slovenska ura: Vipavska dolina (prof. Terčelj), vmes poje Akademski oktet vipavske zdravice — 20.30: Koncert Roberta Primožiča s spremljevanjem radijskega orkestra — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek, dne 11. jan. 12.00: Slavni pevci (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Balalajke, citre, mandoline (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravniška ura (dr. Anton Breclj) — 18.20: Plošče — 18.30: Slovenska narodna pesem (Marolt) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Pomen jadranske ceste v gospodarskem pogledu in z ozirom na tujski promet (Janko Hafner, novinar) — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Simfonična glasba (radijski orkester) — 21.00: Orgelske točke (plošče) — 21.15: Komorni trio (Korošec, Hauck, Lipovšek) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Stanko Avgust igra na svoji harmoniki.

Mestna hranilnica v Radovljici
odda v Radovljici za dobo najmanj 5 let hotel v zvezi z restavracijo in kavarno

V hotelu je 13 do 21 sob s tekočo mrzlo in topl vodo. Reflektantje naj se javijo pismeno na naslov:

Mestna hranilnica v Radovljici
najkasneje do 31. januarja 1937

● Trgovci, prodajajte domače blago! ●
„Naš čaj“ Vam daje dober in stalen zaslužek!
● Zaloga: Kmetijska družba v Ljubljani ●

Zveza trgovskih združenj v Ljubljani
sporoča žalostno vest, da je nepričakovano umrl bivši dolgoletni član njenega predsedništva, gospod

Karel Müller

bivši predsednik Združenja trgovcev, bivši župan, posestnik in trgovec v Črnomlju

Odličnega delavca za napredek slovenskega gospodarstva in zvestega tovariša v boju za pravice slovenske trgovine bomo vedno ohranili v hvaležnem spominu!

LJUBLJANA, dne 5. januarja 1937.